

komne Frihed, men jeg bemærker kun, at naar et Samfund, som specielt og umiddelbart har sat sig et Formaal som Fæstevæsenets Aflysning, har kastet sig paa et saadant stort, betydningfuldt, omfattende og skjæbnsvangert Spørgsmaal og indsætter en stor Capital af Dygtighed og Arbejde derpaa, saa er det et Tidens Tegn, naar det oprindelige Formaal stilles i en mere taaget Stikkelse, og Selskabet søger med nye Kræfter at drage nye og store Spørgsmaal under sit Omraade. Derved er der altsaa paa ingen Maade yttret Noget om, at det skulde være den ærede Rigsdagsmand og hans Venner formeent at virke paa den Maade, som de ansee for at være den rigtige. Jeg gjentager, at jeg, og den langt overveiende Deel af Forsamlingens Medlemmer er vistnok enig med mig deri, ikke troer, at der vil komme noget virkeligt praktisk Udbytte ud af denne Sag nu — jeg siger dette frimodigt, og der kan jo dog undertiden høre et vist Mod til at udtale, hvad maaskee Mange tænke i deres stille Sind, men ikke udtale. Men paa den anden Side stiller Spørgsmaalet sig ingenlunde saaledes for mig, som om jeg ikke skulde ansee Fæstes Oergang til Selveiendom som et overordentligt Gode. Jeg er overbevist om, at de Herrer i denne Forsamling, hvilke Anskuelser de end maatte have, med hvem jeg i den sidste Sessjon — jeg vil ikke tale om den nu nylig begyndte — har arbejdet sammen, ville vide, at jeg ærligt og alvorligt har søgt at virke for dette Maal. Dette Maal staaer for mig ligesaa vigtigt, ligesaa betydningsfuldt, som det tidligere har staaet. Om Sagens Vigtighed ere vi altsaa enige; men vi ere derimod i Dieblikket uenige om de Midler, hvorved fortiden, under de forhaandenværende Omstændigheder, denne vigtige Sag bedst fremmes. Jeg skal ganske rolig finde mig i, at man siger, at jeg har opgivet og forladt Sagen, det er Noget, der følger af sig selv, det ligger altfor nær til, at man ikke skulde ville bruge det, men jeg erklærer her gjensagende, at Sagen for mig staaer ligesaa vigtig og betydningsfuld som tidligere, men det er kun Maaden at fremme den paa nu, hvori jeg er uenig med de andre Herrer; jeg og vistnok en stor Deel andre Medlemmer troe ikke,

at den fremmes bedst ved Antagelsen her i Thinget af det foreliggende Lovforslag. — Jeg har været saa overordentlig heldig med et Billede, som jeg har brugt, nemlig om Trædemøller; — mange af de ærede Medlemmer — ja, de maae tilgive mig det, jeg mener ikke noget Ondt dermed — have brugt denne Mølle, saa forekommer det mig — det vil sige, jeg mener ikke, at de have traadt paa Trædemøllen, men jeg mener, at de have brugt mit Billede — saaledes at jeg fristes til at forsøge mig i samme Genre og komme med andre Billeder for at faae nogen Afvexling, da det brugte Billede maaskee næsten kunde siges at være opslidt. Den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgfreds (J. A. Hansen) holder overmaade meget af at levere store Slag, han stiller sine Tropper frem, han veed meget godt, at de ville blive slagne, men dog rykker han frem med sit Mandskab; men jeg siger: jeg veed, at vi ville blive slagne, naar vi gribe Sagen an paa den Maade, som her foreligger, og vi skulle derfor snarere føre en Guerillakrig og ved en Mængde smaa Love af forskjellig Art see at trænge ind i Fæsteforholdet, og fremme det, hvorom vi ere enige. Jeg har endnu et Billede; jeg siger: Den ærede Rigsdagsmand og jeg ønske dette Forhold ordnet, vi ere indtagne i det, det staaer for os, som om vi kunde befrie en Prindsesse, der sad fangen i et Slot; den ærede Rigsdagsmand holder sig til Hovedindgangen og stormer løs paa den, han har brugt Betarder og alle de Midler, der staae til hans Raadighed; han vil fremdeles, at vi skulle forsøge paa at komme ind ad den velbefæstede Hovedindgang. Jeg siger, det kan ikke nytte noget; denne Indgang er saa vel forsvaret, at man ikke kan komme ind ad den; men lad os see, om der ikke skulde være en Laage eller et Windue, hvor igjennem man kunde komme ind; ja, skulde man maaskee ikke kunne komme ind ad Skorstenen; — skulde det ikke være muligt ved forskjellige andre Lovforslag at fremme det samme Formaal, saa at vi fik et praktisk Udbytte. Vi dele altsaa Kjærligheden til Sagen; men det er blot om Maaden, hvorpaa vi skulle naae Maalet, at vi ere uenige, i alt Fald for Dieblikket. Dersom dette Forslag ikke